

7/36432
66 82

T.C.
DIŐIŐLERİ BAKANLIĞI
İkili Siyasi İőler ve Denizcilik-Havacılık-Hudut Genel M¼d¼rl¼Đ¼

Sayı : 31524447-427.20-2014/4304908
Konu : Soru önergesi

02 Mayıs 2014

T¼RKİYE B¼Y¼K MİLLET MECLİSİ BAŐKANLIĐINA

İlgi: 09.01.2014 tarih ve 43452547-120.07-1588776 sayılı yazıları.

Osmaniye Milletvekili Sayın Hasan H¼seyin T¼rkoĐlu'nun ilgide kayıtlı 7/36432 sayılı yazılı soru önergesinin yanıtı ekte sunulmaktadır.

Saygılarımla arzederim.

Ahmet DavutoĐlu

Ahmet DAVUTOĐLU
Dıőıőleri Bakanı

Ek: 3 sayfa.

T.C.
DIŐIŐLERİ BAKANLIĞI
(43452547-120.07.158776 sayılı yazının ekidir)

OSMANİYE MİLLETVEKİLİ SAYIN HASAN HÜSEYİN TÜRKOĐLU'NUN
YÖNELTTİĞİ
7/36432 SAYILI SORU ÖNERGESİNE YANIT

SORU:

Yunanistan'da yönetiminde bulunan Rodos ve İstanköy Adalarında günümüzde yaklaşık 6000 civarında soydaşımız azınlık statüsünde yaşamaktadır. Türk kökenli vatandaşlara okullarında seçmeli din ve dil dersi tanınmamakla birlikte, Adalarda Türkiye Cumhuriyeti tarafından görevlendirilmiş din adamları bulunmamaktadır. Adalarda bulunan camiler ise ibadete kapatılmıştır.

Bu bağlamda;

1. Türk kökenli vatandaşlara seçmeli din ve dil dersi hakkı tanınması için Bakanlığımız tarafından diplomatik girişimlerde bulunulmuş mudur?
2. Bakanlığınız tarafından, Rodos ve İstanköy Adalarına Türkiye'den din görevlileri gönderilmesi hususunda bir çalışma yapılmakta mıdır?
3. Rodos'ta restorasyonu tamamlanan, fakat ibadete açılmayıp müze halinde getirilen Süleymaniye Camii ve diğer camilerin ibadete açılması konusunda Bakanlığınızca bir girişimde bulunulmuş mudur?

CEVAP:

Yunanistan, Onikiadaların Lozan Antlaşması'nın imzalandığı 1923 yılında İtalya'nın egemenliğinde bulunuyor olması nedeniyle, İstanköy ve Rodos adalarında yaşamakta olan soydaşlarımızın azınlık haklarını tanımamakta ve ülke içinde iki ayrı hukuk alanı yaratmış olmaktadır. İnsan ve azınlık haklarıyla bağdaşmayan sözkonusu uygulamaya itirazımız ve soydaşlarımızın azınlık haklarından yararlandırılmaları talebimiz, her vesileyle Yunan makamlarına iletilmektedir. Yunan makamları, soydaşlarımızın din ve dil eğitimi taleplerini bugüne kadar yanıtsız bırakmışlardır. Yunanistan, Onikiadalardaki soydaşlarımızı dini liderlerini seçme hakkından da yararlandırmamaktadır. Rodos'taki soydaşlarımızın sorunları ile ilgili olarak Avrupa Konseyi Parlamenterler Meclisi ve İslam İşbirliği Teşkilatında Yunanistan'a çağrıda bulunan kararlar alınmıştır.

Yunanistan'da Türkiye Cumhuriyeti tarafından görevlendirilmiş olan din adamları bulunmamaktadır. Batı Trakya Türk Azınlığı'nın her türlü dini/manevi gereksinimleri seçilmiş Müftülerimizce sağlanmaktadır. Ramazan döneminde Diyanet İşleri Başkanlığımızca

Batı Trakya'ya gönderilen vaiz ve din görevlileri seçilmiş Müftülerin hazırladıkları program çerçevesinde Rodop, İskeçe ve Meriç illerindeki camilerde vaaz verebilmektedirler. Rodos ve İstanköy'deki soydaşlarımızın din adamı ihtiyaçları ise Batı Trakyalı soydaşlarımız tarafından karşılanmaktadır.

Rodos'ta Osmanlı/Türk izlerini yaşatan çok sayıda cami bulunmaktadır.

Rodos'ta varolan Osmanlı eserlerinden **Murat Reis Külliyesi**, 16. yüzyılda yaşamış ünlü Osmanlı denizcilerinden olan Murat Reis'in anısına yapılmıştır. Rodos Evkaf İdaresi kayıtlarına göre 1636 yılında inşa edildiği anlaşılan külliye, Murat Reis'in mezarı ile baş ve ayakta bulunan savaş sancaklarının yer aldığı türbenin yanı sıra, bir cami, Müftü evleri, çeşitli türbeler ve bir mezarlıktan oluşmaktadır. İbadete kapalı olan Murat Reis Camii restore edilmiştir. Müftü evlerinin aslına uygun bir şekilde onarımlarını beklediğimiz Yunan makamlarının dikkatine getirilmektedir. Murat Reis Külliye kompleksi içinde yeralan ve Kasım 2013'te yaşanan ağır hava koşulları nedeniyle çöken Mehmet Şekip Paşa Türbesi'nin onarımı projesinin Yunan Kültür Bakanlığı tarafından onaylandığı öğrenilmiştir. Kimliği belirsiz kişilerce zaman zaman türbe, kabir ve mezar taşlarına yönelik saldırıların önlenmesi beklentimiz Yunan tarafına iletilmiştir.

Kale içinde yeralan **Süleymaniye Camii'nin** restorasyonu tamamlanmış olup, bayramlarda soydaşlarımızın ibadetine açılmaktadır.

Recep Paşa Camii'nin ise Rodos'ta inşa edilen en eski cami olduğu tahmin edilmektedir. II. Dünya Savaşı sırasında atılan bombalardan isabet almış ve daha sonra da kullanılmaz hale gelmiştir. Minaresi yarımdır. Bütünüyle iskelelerle ayakta durmaktadır. 2012 yılında şahsım ve dönemin Kültür ve Turizm Bakanı, Yunanlı karşıtlarımıza birer mektup göndererek, Recep Paşa Camii'nin onarılmasını talep ettik. 2013 yılı Şubat ayında sözkonusu cami onarımına başlanmıştır. Onarımın hızla sonuçlandırılması talebimiz Yunan tarafına iletilmiştir.

Rodos'ta, sokak arasında bulunan **Hilmi Paşa Camii**, Mısırlı Ali Hilmi Paşa tarafından inşa edilmiştir. Özel ibadet için minaresiz inşa edildiği ifade edilmektedir. Restorasyonu ahiren tamamlanmıştır.

Kanuni Sultan Süleyman'ın kız kardeşiyle evli Parga kökenli İbrahim Paşa tarafından inşa ettirildiği bilinen **İbrahim Paşa Camii** de keza restorasyon görmüştür. Rodos'ta mukim soydaşlarımız ve diğer milletlere mensup Müslümanlar, dini ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla İbrahim Paşa Camii'ni kullanmaktadırlar.

Rodos kalesi içinde büyük hamam ile yan yana olan **Sultan Mustafa Camii'nin** minaresi ve revakı yoktur. Soydaşlarımız dini nikahlarını genellikle burada kıyılmaktadırlar.

Çarşının orta kısmında bulunan **Ağa Camii'nin** zemin katında dükkanlar yer almaktadır. Ahşap bir yapıya sahiptir. 2004 yılında restore edilmiştir. İyi durumdadır.

Rodos Kalesinin batı kısmına yakın bir semtte yeralan **Hamza Bey Camii**, yeni restore edilmiştir. Minaresi yarım görünmektedir. Bunların dışında varolan **Şadırvan** ve **Hamidiye camileri** de restorasyon görmüştür

Rodos'taki Osmanlı eserlerinin restorasyonu ve aslına uygun kullanımını teminen, Hükümetimizin yoğun çalışmaları ve Yunan makamlarıyla temasları devam etmektedir.